

Hycklande hyllningar på 8 mars

2020-03-17 | Gudrun Schyman i Feministiskt Perspektiv

KRÖNIKA/OPINION

Den politiska förändringskraften verkar tunnast ut i takt med att kunskapen om hur systemen för lönebildning, ägande och pensioner gynnar män ökar, konstaterar Gudrun Schyman (Fi) i en reflektion över hyllningarna den 8 mars och tystnaden veckan efter.

Gudrun Schyman är frilansfeminist, ledamot i Simrishamns kommunfullmäktige för Feministiskt initiativ, och återkommande krönikör i *Feministiskt perspektiv*.

En vecka efter internationella kvinnodagen är alla skriverier om kvinnors och flickors situation som bortblåsta. Igen. Men inför 8 mars och någon dag efter den 8 mars skrivs det massor. Och väldigt många rubriker jag ser handlar om att ”hylla” kvinnan. Det måste finnas fler än jag som blir allergiska mot detta hycklande hyllande. Eller?

Ta till exempel den här rubriken, från *Dagens nyheter*: *Flickor i alla länder – den här dagen är för er*. Kan det sägas tydligare? Det är någon som talar till ”oss” (flickor och kvinnor), välmenande, från en helt annan position. Det är någon som vill vara snäll, mot ”oss”, visa välvilja och förståelse, särskilt denna dag. Det finns de som delar ut blommor också.

Är det i själva verket inte så att i takt med att den internationella kvinnodagen blivit alltmer kommersialiserad har den också blivit avpolitiserad? Här hos oss, i Sverige, i detta jämställdhetens förlovade land, där alla säger sig vilja ha jämställdhet och där en del till och med tycker det har gått för långt, här verkar den politiska förändringskraften tunnast ut i takt med att kunskaperna om hur det ser ut faktiskt ökar.

Mycket märkligt egentligen. Det borde ju vara tvärtom. Ju mer kunskaper desto tyngre argumentation för förändring. Ta till exempel alla de rapporter, varav fler uppdateras årligen och tas fram just kring 8 mars, rapporter som visar hur det är ställt både med representation i näringslivet och hur stort löneglappet är mellan verkstaden och vården, det vill säga mellan kvinnokodade och manskodade verksamheter.

Tabeller på att ägande och ekonomisk makt koncentreras till gruppen män finns också. Inkomster från kapital gör att den ekonomiska könsorättvisan ökar mer än själva löneskillnaden visar. Pensionerna visar upp de mest iögonfallande orättvisorna. Tjänstepensionernas kompensatoriska roll gynnar män. Skattesänkningarna gynnar män.

År efter år pågår detta och det beskrivs ofta som att kvinnor ”halkar efter”. Att kvinnor tar huvudansvar för barn och vård av gamla och håller igång sociala relationer och nätverk, alltså skapar ett liv också utanför arbetslivet, utmålas som den felande länken. Det är absurt!

Det finns ett medvetet osynliggörande av makten här. Sanningen är ju den att vi har en lönebildning i Sverige, omhuldad av både arbetsgivare och fack, som aktivt ger gruppen män mer pengar på kvinnors bekostnad. Vi har en föräldraledighet som är konstruerad så att den medvetet

befriar gruppen män från ansvar, på kvinnors bekostnad. Vi har ett pensionssystem som medvetet ger gruppen män större ekonomisk utdelning, på kvinnors bekostnad.

Visst, det tar tid att ändra den patriarkala samhällsordningen. Men det går inte fortare om vi hela tiden lindar in sanningen och beskriver maktförskjutningar i samhället som ett "halkande" och dessutom använder internationella kvinnodagen till hycklande hyllningar!

Så – gärna en blomma – men först rättvisa löner, trygga anställningar, generell arbetstidsförkortning och ett anständigt pensionssystem!

PS. Det är väl kanske nödvändigt med en kommentar om corona-läget. Aldrig tidigare har det väl varit så tydligt att militarismen inte är svaret på de faktiska faror som finns. Man bygger upp falska fiendebilder och missbrukar världens resurser – ekonomiska, ekologiska och intellektuella – bara för att hålla igång ett militärindustriellt komplex med gigantiska ekonomiska vinster för de inblandade. Lösningen för framtiden finns i den mänskliga solidariteten, i ett paradigmskifte som för oss fram till mänsklig och planetär säkerhet. Den patriarkala idén om dominans, att vi ska vara "herrar över jorden", har spelat ut sin roll.